

Positionletter Stichting KLOKK datum: 22-06-2016

Gelet op de agenda van het AO op 30 juni 2016 volgend op de hoorzitting op 29 juni 2016 hecht het bestuur van Stichting KLOKK eraan de volgende zaken onder de aandacht van de Commissie V&J te brengen:

1. Kernproblemen in het dossier Misbruik in de RK Kerk

- *Nog geen afdoende voorziening voor archivering van alle dossiers op een neutrale plek.*
- *Onduidelijkheid over finale kwijting in Slotactie-aanbod en de mogelijkheid om herziening van de klachtzaak te vragen.*
- *Bijeenbrengen van alle gegevens over organisaties, locaties en daders helpt niet alleen lotgenoten aan steunbewijs, maar geeft ook inzicht in het structurele karakter van het misbruik en de verantwoordelijkheid van de betrokken organisaties. Het beeld dat is opgeroepen, nl. dat het incidenten betref tussen individuele daders en slachtoffers, kan daarmee bijgesteld worden.*
- *Aard en omvang misbruik in bepaalde organisaties had tot een deemoedige houding moeten leiden en mildheid bij erkenning ook zonder steunbewijs.*
- *Reactie van RKK op meldingen van misbruik na 1 mei 2015 niet volgens de intentie van de “ Motie van der Steur”.*

2. Monitorrapportage Deetman

- *Rapportage gaat ook over eigen rol in uitvoering Commissie HEG en Commissie Slotactie. De rollen rapporteur en uitvoerder hadden gescheiden moeten blijven.*
- *Secundaire victimisatie door aangeklaagden niet geïdentificeerd.*
- *Slotactie verloop is niet transparant en betreft niet alle ongegrondverklaringen.*
- *RKK wordt feitelijk door Deetman afgeschermd. Een oordeel over de Monitorrapportage kan geen oordeel zijn over de afwikkeling van het Misbruikdossier. Dat is complexer dan de aanbevelingen van Deetman.*

3. Beïnvloeding van de STICHTING KLOKK door Deetman c.s.

- *Er is in de beginfase (2011) beïnvloeding geweest.*
- *Na de start van het Voorzittersoverleg tussen KLOKK en BC en KNR is er nauwelijks nog contact geweest.*

4. Onderzoek door RebelGroup in opdracht van Ministerie van VWS

- *KLOKK neemt alle adviezen over en is in overleg met VWS over de uitvoering.*
- *KLOKK stelt vast dat de onderzoekers geen gebruik hebben gemaakt van de uitnodiging ook slachtoffers zonder internet te benaderen en het werkproces van STICHTING KLOKK op de werkvloer te leren kennen.*
- *Het onderzoek gaat nauwelijks in op het primaire proces en de ontwikkeling in het “dossier Misbruik RKK”. KLOKK heeft in 2015: ca. 600 geregistreerde cliënten, waarvan nu (medio 2016) nog 260 actief.*

Ad.1. Kernproblemen in het dossier Misbruik in de RKK.

In een eerdere hoorzitting in november 2015 hebben wij onze grote zorgen geuit over de uitvoering van de Slotactie door de heer Deetman. Twee zaken springen in het oog:

De erkenning van het misbruik is in de Slotactie teruggebracht tot erkenning van het "leed". Slachtoffers hadden mogen verwachten dat eindelijk hun misbruik erkend zou worden. Zo is de "slotactie" altijd opgevat.

Voor een deel van de slachtoffers is de slotactie een deceptie, omdat slachtoffers met meerdere daders te horen krijgen "dat zij al 'genoeg' gehad hebben.

Slachtoffers vrezen dat dat door het accepteren van het voorstel dit is onder finale kwijting. Het tegendeel wordt niet expliciet gecommuniceerd. Dit is van groot belang voor het recht op "herziening".

Stichting KLOKK maakt zich grote zorgen over het feit dat nog niets is geregeld inzake de borging van de dossiers.

Stichting KLOKK vindt dat alle beschikbare dossiers verkregen door het Deetman onderzoek, door het Meldpunt Misbruik RKK, door de Commissie HEG, de Commissie Slotactie, alsmede de dossiers in bezit van lotgenotenorganisaties KLOKK, VPKK en MCU, én die in het bezit van congregaties en bisdommen zijn, op een neutrale plek bewaard moeten worden om beschikbaar te zijn voor steunbewijs en onderzoek.

Stichting KLOKK bepleit de mogelijkheid om herziening van een klachtzitting aan te vragen als nieuw bewijs beschikbaar komt en dit niet te beperken tot de maximale termijn van 6 maanden.

De overweging daarbij is dat de klachtenprocedure (opgesteld door de RKK) in de praktijk veel bescherming heft geboden aan de aangeklaagden. Beschikbaar steunbewijs is in een aantal gevallen niet gebruikt of niet erkend door het verweer van de aangeklaagde.

De organisaties van de aangeklaagden hebben de klacht opgevat als tegen een *individuele* dader, zij zijn als medeverantwoordelijke buiten schot gebleven en hebben zelden verantwoordelijkheid genomen ingeval bijv. het ontbreken van een naam van de aangeklaagde.

Uit de beschikbare overzichten blijkt een stelselmatig misbruik in een aantal instellingen door *meerdere* daders, vaak in vereniging.

Met die kennis had een andere houding voor de hand gelegen.

Stichting KLOKK is er bij herhaling tegenaan gelopen dat de voorzitters van KNR en BC zich verplicht voelden adviezen van Deetman te volgen, ook adviezen uitgebracht na het verschijnen van het Rapport.

In het Voorzittersoverleg (VO) konden individuele zaken niet worden besproken. Omdat bepaalde problemen -zoals het acteren van oversten in klachtzaken- niet incidenteel bleken heeft Stichting KLOKK deze wel aan de orde gesteld.

Een aantal oversten, bisschoppen heeft door de opstelling in de klachtenprocedure veroorzaakt dat er sprake is van *secundaire victimisatie* van het slachtoffer.

De uitvoering van de motie van der Steur verloopt problematisch omdat er een discussie wordt gevoerd over het begrip 'schrijnend'. KNR en BC laten de uitvoering over aan de betrokken oversten en bisschoppen, i.p.v. verantwoordelijkheid (regie) te nemen.

Ad. 2.: Monitorrapportage Deetman.

Deetman heeft in 2011 in vervolg de inventarisatie van Joep Dohmen en Robert Chesall namens de RKK een onderzoek uitgevoerd naar de aard en de omvang van het seksueel misbruik.

Later is daar een aanvullend onderzoek naar misbruik van vrouwen en meisjes bijgekomen. De jaren daarna hebben de meldingen en klachten veel informatie opgeleverd, die een belangrijke aanvulling vormen op het toenmalige rapport.

Het scheiden van de verschillende vormen van misbruik (seksueel, fysiek en psychisch geweld, het onthouden van onderwijs en economische exploitatie) is ronduit een misser geweest, zeker vanuit het perspectief van werken aan herstel.

Mogelijk is de eerste beperkte aanpak ingegeven door de aard van de eerste golf meldingen uit de seminaries en kostscholen.

Stichting KLOKK heeft een probleem met een terugblik op het totale proces door de dezelfde persoon (Deetman) die een persoonlijke en bepalende rol heeft vervuld in de uitvoering van belangrijke onderdelen: nl. Commissie HEG en Commissie Slotactie. De spelregels van de klachtenprocedure zijn bepaald door de RKK, maar die van de Commissie HEG en de Commissie Slotactie door Deetman. Gedurende het hele proces is niets teruggekoppeld over de criteria en afwegingen, iedereen moest de eindverantwoordelijkheid in de Monitorrapportage maar afwachten. Voor iemand met "roots" in dit Kamergebouw een merkwaardig gebrek aan transparantie.

De RKK moet verweten worden dat zij zelf geen regie heeft gevoerd, maar Deetman de vuile was heeft laten doen.

Daarmee wordt na al die jaren een bijzonder licht geworpen op de verhouding tussen de RKK en Deetman. Deetman fungeert feitelijk als hitteschild tegen o.m. het Parlement. Hij is de vlag die de lading dekt.

Deetman heeft in de beginjaren volgens zijn secretaris congregaties aangesproken op hun gedrag. De leden van de KNR en BC hebben, in hun beduchtheid voor een slechte beoordeling in de monitorrapportage, zich erg afwachtend en passief opgesteld.

Ad. 3. Beïnvloeding van STICHTING KLOKK door Deetman c.s.

Het was beter geweest als de KNR en BC vooral gevoelig waren geweest voor de slachtoffers. Over deze invloed zijn inmiddels veel verhalen in omloop.

Er is in 2011 door Deetman regelmatig gecommuniceerd met alle lotgenoten en op enig moment met de Stichting KLOKK. De gesprekken met Deetman en Kreemers en soms Kalbfleisch hadden betrekking op de voortgang van het onderzoek.

De meest herkenbare beïnvloeding was de bijeenkomst waar KLOKK bestuursleden voor waren uitgenodigd en er ook vier aanwezig waren. Toen zijn wij toegesproken en voor de keus gesteld dat een Parlementaire Enquete niet te combineren was met een onderzoek door Deetman. Deetman zou dan zijn opdracht teruggeven. Enerzijds een feit, anderzijds een drukmiddel.

De werkelijkheid met Deetman en Kreemers bleef tot zeker na het tweede onderzoek bestaan. Er is ongetwijfeld sprake geweest van spinning in die periode.

Aan overleg kwam een einde in 2013 nadat de Commissie V&J bij monde van mevrouw Van Toorenburg ons en andere lotgenoten opriep met de RKK in gesprek te gaan.

KLOKK heeft aan die oproep gevolg gegeven en heeft ook gekozen voor een structureel overleg met KNR en BC onder voorwaarde dat er een 0-meting zou plaatsvinden om vervolgens een stappenplan te maken op lopende problemen en knelpunten samen te bespreken en op te lossen.

Van alle aanbevelingen was er een waarover wij van mening verschilden: de sluiting van de klachtenprocedure van de RKK via het Meldpunt Misbruik RKK.

Het door ons aangedragen probleem en bron van ellende "de klachtenprocedure" werd niet als probleem gerapporteerd. Het kernprobleem is derhalve in stand gebleven.

In 2015 is twee keer overleg geweest met Deetman over de Slotactie. Wij zijn fundamenteel van mening blijven verschillen. Een punt is door Deetman overgenomen: een hardheidsclausule in de Slotactie en hogere maximale vergoedingen € 15.000 i.p.v. de aanvankelijk door Deetman genoemde € 5.000.

Stichting KLOKK is door het “advies” van Deetman inzake de uitvoering van Slotactie dat door de voorzitters van BC en KNR is overgenomen buiten spel gezet.

Stichting KLOKK gelooft dat overleg voorwaarde is om tot oplossingen te komen, zoals de Commissie V&J terecht vaststelde in 2013, te vaak hebben we moeten vaststellen dat de RKK toch haar eigen plan trekt, al dan niet door een advies van Deetman.

Ad. 4. Onderzoek door RebelGroup.

Stichting KLOKK heeft naar het ministerie van VWS aangegeven dat wij het jammer vinden dat een deel van onze cliënten (zij die geen internet gebruiken) niet bij het onderzoek zijn betrokken. Deze groep onderhoudt vooral telefonisch contact.

Omdat niet is gekeken op kantoor KLOKK naar de werkwijze heeft het beperkte onderzoek ook geleid tot niet onderbouwde veronderstellingen.

Wij zijn echter blij dat de score van KLOKK wel tot de hoogste behoort. De diensten van KLOKK zijn echter anders dan van de twee andere onderzochte organisaties, omdat wij o.m. wel zelf lotgenoten begeleiden.

Ook is het belangrijk vast te stellen dat de groep lotgenoten waarmee wij te maken hebben in de loop der jaren ingrijpend is veranderd en dat Stichting KLOKK vraag gestuurd werkt.

Doorgaans pakken lotgenoten na het doorlopen van de procedure zelf de draad weer op.

Een deel meldt zich later alsnog vanwege psychische problemen.

De gemeten ontevredenheid blijkt met name te maken te hebben met factoren waar wij geen invloed op hebben: de hoogte van de schadevergoeding en het aanbieden van psychologische hulp.

Gebleken is wel dat een aantal respondenten ons toch zagen als “kerkelijke” instelling.

Stichting KLOKK is minder kwetsbaar dan uit het onderzoek naar voren komt omdat ook bestuursleden een actieve rol spelen in overleg en activiteiten. Gezien de hoeveelheid werk en de zwaarte ervan trekt dit zeker een zware wissel op personen. Daarin is het proces kwetsbaar.

Dat wordt op dit moment m.n. ondervangen door goede dossiervorming en het delen van lopende zaken m.b.t. m.n. lotgenoten wier traject loopt.

Stichting KLOKK heeft de aanbevelingen uit het onderzoek overgenomen.

Stichting KLOKK is met VWS in overleg over de feitelijke maatregelen en de uitvoering daarvan.

De samenwerking van Stichting KLOKK met Skip en SHN zien wij als een belangrijk punt en onderschrijven de aanbeveling.

De samenwerking heeft zelfs weer urgentie gekregen door het starten van het onderzoek van de Commissie de Winter.

De organisaties zijn o.i. complementair zoals ook blijkt uit de activiteiten van de drie organisaties.

Met name zullen, naast de reeds bestaande lotgenotenbijeenkomsten ook extra inspanningen worden ondernomen om de transparantie te vergroten en waar gewenst de betrokkenheid van lotgenoten ook bij de organisatie te bevorderen.

Stichting KLOKK heeft de afgelopen jaren direct contact gehad met ruim 600 slachtoffers en heeft 1700 meldingen ontvangen. In de afgelopen periode hebben we met 260 personen een intensief contact. Er staan nog 150 verzoeken tot steunbewijs uit!

We zien de website www.klokk.nl als basisinstrument, welke maandelijks door 9000 personen wordt bezocht.

Stichting KLOKK waarborgt conform de wet BPG de privacy van lotgenoten en beveiligt de dossiers. Fysieke en digitale dossiers zijn alleen toegankelijk voor medewerkers. Bestuursleden en medewerkers hebben allen een VOG verklaring ingeleverd en een geheimhoudingsverklaring ondertekend. Lotgenoten kunnen altijd rekenen op vertrouwelijkheid. Ook bij externe activiteiten is dit een punt van aandacht.

Stichting KLOKK heeft aan het Ministerie VWS gevraagd om ons te ontheffen van de taak om een kostenplaats t.b.v. Mea Culpa United (MCU) en Nederland Heelt te realiseren. Wij kunnen de rechtmatigheid en doelmatigheid van de uitgaven ten laste van deze kostenplaats niet op de zelfde wijze verantwoorden als onze eigen uitgaven. De organisaties zijn zelf vrij in hun bestedingen. De aanleiding om dit per 1 juli 2016 te willen effectueren is het wegvallen van de vertrouwensrelatie.

Namens het bestuur van
Stichting KLOKK,

Guido J.J.M. Klabbers, Voorzitter.
guido@klokk.nl
tel. 06 – 461 88 350
www.klokk.nl